

ONDERZOEK DOOR
HET FONDS GESUBSIDIEERD

Vrouwenharten lijden... zoals die van mannen

| door Christian Du Brulle, gepubliceerd op 22 maart 2022 op dailyscience.be

Hart- en vaatziekten?
“Tot een paar jaar geleden
was men van mening
dat het vooral een
mannenzaak was. „
Pieter Vynckier,
doctoraatsstudent aan
de Universiteit Gent,
deed deze observatie.
De onderzoeker verdedigt
deze zomer zijn
proefschrift dat wordt
verdedigd door het Fonds
voor Hartchirurgie.

Drie jaar lang werkte hij aan de verschillen tussen mannen en vrouwen als het ging om hart- en vaatziekten. “Gelukkig is het goed gegaan”, zegt hij meteen. “Er blijven maar een paar verschillen over.”

Aan de andere kant hebben sommige stereotypen in de collectieve verbeelding een moeilijk leven. “Toen ik aan het begin van mijn scriptie dit probleem met vrienden besprak, waren de meningen nog vrij duidelijk”, herinnert hij zich. “Ik kreeg te horen: natuurlijk treffen hart- en vaatproblemen mannen meer dan vrouwen! In de praktijk zijn de cijfers anders. Dit type ziekte treft vooral vrouwen in plaats van mannen, in geringe mate, maar toch!”

Ondersteuning en opvolging van aanbevelingen

“Sinds het begin van mijn onderzoek in oktober 2019 probeer ik beter te begrijpen hoe patiënten met coronaire hartziekten in de dagelijkse klinische

praktijk worden verzorgd in vergelijking met mannen. Maar ook hoe de omgang met risicofactoren mogelijk verschilde naar geslacht”, zegt de onderzoeker van de onderzoeksgroep epidemiologie en preventie van de afdeling volksgezondheid van de universiteit.

“Werden dezelfde adviezen, dezelfde behandelingen geformuleerd? Werden deze behandelingen en aanbevelingen op een gelijkwaardige manier opgevolgd, of men nu een man of een vrouw is?”

Om de huidige situatie duidelijk te kunnen zien, werkte de onderzoeker, aanvankelijk opgeleid in verpleegkunde aan de universiteit (Kortrijk) en vervolgens aan de Universiteit Gent voor een masterdiploma, aan de beschikbare gegevens in het kader van de grote Europese cross-sectionele studie EUROASPIRE (European Survey Of Cardiovascular Disease Prevention And Diabetes). Het ging om meer dan 8.000 mensen. Een kwart van deze patiënten waren vrouwen.

“Studies tonen aan dat de focus moet liggen op de primaire preventie van harten vaatziekten”, zegt Pieter Vynckier.

Gewoontes veranderen is niet eenvoudig

Aankankelijk raakte hij geïnteresseerd in de medische zorg voor mensen die lijden aan een kransslagaderprobleem. Deze eerste studie stelde hem niet in staat om mogelijke genderverschillen in voorgeschreven behandelingen, interventies of revalidatieschema’s significant te benadrukken.

Pieter Vynckier richtte zich vervolgens op het beheer van risicofactoren. Het bleek dat vrouwen minder kans hadden om de risicofactordoele te halen die door de richtlijnen werden aanbevolen. “Vrouwen hebben meer kans op problemen met obesitas, gebrek aan lichaamsbeweging of cholesterolcontrole in vergelijking met mannen,” zegt hij.

De onderzoeker was toen geïnteresseerd in de evolutie van gedrag na een hartinfarct. Ook hier merkt hij geen verschil tussen mannen en vrouwen in het licht van het advies van gezondheidswerkers: wat in het jargon van secundaire preventie (na een hartaanval) wordt genoemd. “Behalve dat vrouwen misschien meer geneigd zijn om een beter dieet aan te nemen, terwijl mannen de voorkeur geven aan lichaamsbeweging,” zegt hij.

Uiteindelijk merkt Pieter Vynckier ook op dat de verschillen tussen mannen en vrouwen vervaagen op het gebied van secundaire preventie, en zeker op het gebied van medische behandeling. “Positief is dat er de laatste tien jaar bewustwording is, initiatieven zijn genomen die zich richten op de specifieke risico’s voor vrouwen. Deze studies tonen ook aan dat er vandaag meer nadruk moet worden gelegd op compliance en... waarschijnlijk ook de primaire preventie van hart- en vaatziekten.”

.....
Er is behoefte aan het opnemen van meer vrouwen in klinische onderzoeken.
.....

“Mijn onderzoek vraagt om verder werk, bijvoorbeeld meer kwalitatief onderzoek naar de reden van de gesignaleerde verschillen. En ten slotte moeten ook meer vrouwen worden opgenomen in klinische onderzoeken, die tegenwoordig vaak worden gedomineerd door mannelijke patiënten.” concludeert hij. ■

.....
Het onderzoek van Pieter Vynckier is door het Fonds voor Hartchirurgie met een budget van € 105.000 gesteund.

Voor onderzoek: collectieve intelligentie eerst

Pieter Vynckier, Universiteit Gent

Pieter Vynckier startte zijn doctoraatsthesis in oktober 2019. Vandaag blikt de jonge onderzoeker terug op wat hem ertoe bracht zijn volksgezondheidsonderzoek te doen naar de verschillen tussen mannen en vrouwen bij coronaire pathologie.

ONS HART Hoe ben je in het onderzoek terechtgekomen?

→ **P. Vynckier.** In 2014 ben ik gestart aan de opleiding als Bachelor in de Verpleegkunde omdat voornamelijk de zorg voor patiënten mij heel erg aansprak. Gedurende de opleiding heb ik gemerkt dat ik meer op zoek ben naar de reden waarom beslissingen worden genomen in functie van de patiënten. Dit is ook de reden waarom ik gestart ben aan mijn Masteropleiding in 2018. Tijdens deze opleiding heb ik steeds meer interesse gekregen in wetenschappelijk onderzoek. Aansluitend op mijn opleiding als Master in de Verpleegkunde, heb ik de kans gekregen om een doctoraat te doen aan de Universiteit Gent.

O.H. Waarom heb je dit onderzoeksgebied, genderspecifieke behandeling van

hartziekten, gekozen?

→ **P. Vynckier.** In het laatste jaar van mijn masteropleiding had ik de kans om een thesis te schrijven rond *HeartMan*-project. *HeartMan* is een onderzoeksproject dat wordt gefinancierd door het Horizon 2020-programma van de Europese Unie en dat een persoonlijk gezondheidssysteem ontwikkelt om patiënten met congestief hartfalen te helpen hun ziekte te beheren. Vanwege deze thesis heb ik steeds meer interesse gekregen in cardiovasculaire problematiek, waardoor het onderwerp van mijn doctoraat mij zeer interessant leek te zijn. Om dan specifiek naar genderspecifieke verschillen te zoeken, was voor mij een trigger om te starten met het onderzoek omdat dit toch een zeer actueel thema is.

O.H. Wat vind je leuk aan deze baan?

→ **P. Vynckier.** Ik haal het meest energie uit het samenwerken met collega's, maar ook het publiceren van artikels, helpen bij opleidingen en het geven van presentaties. Ik ben het meest trots op mijn verschillende publicaties en op mijn meest recente congres waarbij ik de Young Investigator Award voor best original scientific content heb gewonnen.

O.H. Welke rol speelt teamwork in je onderzoek?

→ **P. Vynckier.** Teamwork is iets waar ik persoonlijk het meeste energie kan uit halen. Het is dan zeer belangrijk binnen een doctoraat. In de eerste plaats kon ik heel goed samenwerken met mijn promotoren Prof. Dr. Delphine De Smedt en Prof. Dr. Dirk De Bacquer. Daarnaast was ook de samenwerking met (buitenlandse) collega's belangrijk om onze resultaten af te toetsen en om nieuwe ideeën of inzichten te ontwikkelen. Ik heb gemerkt dat samenwerken zeer belangrijk is om jezelf verder te ontwikkelen omdat je constant wordt uitgedaagd om verder na te denken en nieuwe inzichten te verwerven.

O.H. Wat zijn de kwaliteiten die nodig zijn om een goede onderzoeker te worden?

→ **P. Vynckier.** Wat ik persoonlijk belangrijk vind is dat je goed kan luisteren en samenwerken met collega's. Ik heb zeer veel geleerd uit ervaringen van collega's. Dit helpt je om resultaten te kunnen analyseren en interpreteren. Het is als onderzoeker belangrijk om enerzijds een aantal besluiten zelf te kunnen nemen maar om anderzijds ook rekening te houden met de mening van andere personen. ■